

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előzetési árak:	
Helyben:	Vidéken:
1 óra 80 f.	1 óra 1 K —
1/2 óra 1 K 80	1/2 óra 3 —
1/4 óra 3 — 60	1/4 óra 6 —
1/8 óra 7 — 20	1/8 óra 12 —

Főszerkesztő és lapkiadó: **Baranyos Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Major Mihály.**

Megjelenik: minden hétköznap este 6 órakor.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Telefon 208.
Egyes számok kaphatók: a dohányüzletben.

A kotnyelesek. Tegnapelőtt a Pesti Hírlap leközdte a katolikus autonómia állítólagos törvénytervezetét. A többi lapok átvették. Eddig minden rendén van. De érdekes az az arrogancia, az a pökhendiség, amivel a Pesti Hírlap, az Az Esték, a Népszavák és a többiek ezt a kérdést tárgyalják. „Ebbe nem egyezünk bele, ez ellen előre is tiltakozunk, ez ellen már most felemeljük szavunkat” stb. stb. Mintha valami szociáldemokrata szakszervezeti dologról, zsidó autonómiáról, vagy, mondjuk, a budapesti főpolgármesteri állásról lenne szó. Herceg Ferenc gyerekeinek szava, sok szava, súlyos szava minden katolikus ügyhöz itt a Szent István országában. „A katolikus szervezetek vagyonaiból létesített vállalatot kiadjuk? Szó sincs róla!” „A jezsuita pénzből bommasszát tanulmányi alapot kiadjuk? Szépen!” „A katolikus pénzen állított, fenntartott középiskolákat kiengedjük? No még az kellene!” S kik ezek a „nem engedjük”? A Herceg Ferenc zsidógyerekei. „Védelemzülk az alsópapság jogait!” „Követeljük a katolikus nép érdekeinek figyelembevételét!” S kik ezek a „védelemzülk”, ezek a „követeljük”? A Pesti Hírlap, Az Est, a Népszava redakciója. — Latiatok keresztény feleim zumtuchel, mik vogmuk?

— Népszövetségi testvérek!
Vasárnap d. u. 1/2 5 óra-
kor nagy népszövetségi
értekezlet Tavirdu-u. 6.
sz. u. Minden tagot oda
várunk fontos ügyeink
megbeszélésére. A csoport-
vezetők agitáljanak ez
irányban.

Naptár.

Február 15. Szombat.
R. Kath.: Fauszt., Jov.
Pro: Fauszt., Jov.
Gör.: Az Ur J. Kr. b.
Nap kel: 7 ó. 09. nyugszik 5 ó. 21.
Hold kel: 10 ó. 38. nyugszik. 2 ó. 20.

Merénylet a keresztény nép ellen.

Sokan vannak ebben az országban, akik azért tartanak a munkapárt mellett és azért vannak Tisza István iránt bizalommal, mert tőlük várják a védelmet a felforgató elemek tulsyura vergődésével szemben. Megbocsájtják Tisza Istvánnak a törvénysértéseket, mert reménylik, hogy miután kivégezte az obstrukció hidrátját, a társadalmi forradalom vörös rémének is kitekeri nyakát. Sokan tehát úgy néznek reá, mint a konzervatív érdekek hivatott bajnokára. Sajnos ennek az illuziónak most szét kell foszlania. Tisza István gróf és pártja olyan merényletre készül az ország zömét alkotó keresztény földmivelő osztály ellen, amely ha sikerül, az országot beláthatatlan időre a jött-ment, zagyvalék merkantilista hadnak szolgáltatója ki.

Arról van szó, hogy, ha munkapárt választójogi tervezete törvénnyé válik, a földműves-nép széles rétegei hallatlan mérvben kiszorulnak a választói lajstromból, míg a többi elemek az eddighez képest óriási arányban jutnak választói jogosultsághoz.

Tudvalevő, hogy a Tisza-Lukács-féle javaslat szerint földműves ember csak akkor kap választójogot, ha

1. az elemi népiskola hatodik osztályáról bizonyítványt tud felmutatni;
2. vagy ha írni és olvasni tud, de emellett legalább 8 kat. hold birtoka van;
3. ha pedig nem tud írni és olvasni, csak 16 kat. hold birtok vagy 40 kor. egyenes adó mellett lehet szavazati joga. Valamennyinél feltétel még a betöltött 30. év.

Ez a tervezet tisztára a magyar keresztény kisgazdák ki-nullázására készült. Tudvalevő, hogy nagyon kevés földműves fiú végzi el az elemi iskola 6. osztályát, sőt mivel az iskola-ügy igen sok helyen még most is ázsiai állapotban van, igen sokan vannak a földművesek

közt, akik írni és olvasni nem tudnak. A városi merkantilista elemek, akiknek módjukban volt az elemi iskolát vagy annak 6. osztályával egyenrangú középiskolai, iparos vagy kereskedő tanítóiskolai osztályokat elvégezni, egész tömegükben bejutnak a szavazók közé.

A statisztika ezt így világítja meg:

A földművesek közül szavazó lesz 1 091 199 és kimarad 1 127 150 vagyis 50-9.

A merkantilisták közül szavazó lesz 702 470, nem lesz választó 240 010, vagyis 25%. Ez annyit jelent magyarul, hogy 100 östermelőből csak 49 lesz szavazó és 100 merkantilista közül 74.

A Tisza és Lukács-féle törvény szerint a mezőgazdákknak a fele lesz jogtalan, a merkantilista foglalkozásúaknak pedig csak a negyedrésze.

Polónyi Géza, volt igazságügyminiszter most megjelent tanulmányában kimutatja, hogy csupán az östermeléssel foglalkozó katolikusok közül az írni és olvasni tudás hiánya miatt

642 ezer huszonnégy éven felüli férfi veszti el választójogát, a mezőgazdasági munkások közül, akik mind keresztények.

678 ezer marad végleg kizárva a választójogból.

Aki középiskolát végzett, az már 24 éves korában szavazó lesz.

A középiskolai cenzus felállítására egy agrár államban, mint Polónyi írja, azontelül, hogy az általánosság elvét sérti, antiszociális, igazságtalan s a kereszténységet sújtja. Micsoda lehetlenség, hogy egy 65%-ában földművelő országban a törvényhozás jogosztással bünteti azt az osztályt, mely az államnak fennmaradása, megélhetése érdekében hivatásánál fogva kell, hogy a magasabb műveltségről lemondjon s ha nem mondandó le, ez volna az ország szerecséltensége. Nagyon helyesen mondja tovább Polónyi, hogy nem a földművelőosztály, hanem az éhező közép-, fél- vagy felsőműveltségű proletárok az államszélyesek. — Növeli az igazságtalanságot az, hogy épen az az osztály veszti el a választójogot, mely veradóban a legnagyobb áldozatot hozza. Míg a műveltségű cenzus kedvezm-

nyeiben legnagyobb fokban részesedő zsidóság, csak 2,7%-ban adott katonát — pedig a lakosság 5%-át teszi — addig a lakosságnak 49%-át kitevő latin szertartású katolikusok 54,6%-ban adtak katonát.

A középiskolai cenzus nyilvánvaló igazságtalanságra vezet tehát egy agrárállamban, de egyenesen a kereszténység befolyásának oszlokként, majd eltűnését okozza olyan országban mint Magyarország, ahol a zsidóság számarányához mérten ötszörös teret foglal el a magasabb képzettséget kívánó pályákon. Polónyi megdöbbentő adatokat tár fel a téren. Részletes statisztikával kimutatja, hogy a gimnaziumokban ötszörös, a reáliskolákban hétszeres a zsidóság arányszáma, a főiskolákon meg egyenesen abszolút számokban elérte, sőt felülmúlta a zsidóság a kereszténységet. A 24-30 év között kedvezményes választójog tehát egyenesen a zsidóságnak adott jutalom, politikai prémium. Hát nem nemzetgyilkosság egy keresztény államban még külön kedvezményes választójogot növelni a zsidóságnak politikai hatalmát, mely az elfoglalt pozíciójánál, fogva egy is óriási?

Növeli a zsidóság politikai befolyását az is, hogy a javaslat a munkaadóknak jogot biztosított, midőn a munkaadó által kinevezett élönkúrnak kedvezményes választójogot biztosít. A munkások zöme keresztény nálunk, a munkaadóké nagy többségben zsidó. Ez mindent megmond.

Ilyen védője Tisza István a konzervatív-keresztény érdekeknek. A most tárgyalat választójogi törvény beláthatatlan időre eldönti Magyarország sorsát. Ehhez a törvényhez képest minden egyéb alárendelt jelentőségű. Ha a földműves osztály, mely a gazdaszöveségben és a népszövetségben van szervezve, nem rendez tiltakozó népfelkelést, mely az egész országot megrázó vihar erejével süpri el az ellene tervezett merényletet a merénylőkkel együtt, minden időre elveszti befolyását az ország ügyeinek intézésére. Az ország pedig a forradalmi elemeknek lesz kiszolgáltatva. Ez pedig a Finis Hungariae-t jelenti.

Sövegjártó János

hazai és rumburgi vászon-áruháza
barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

A BALKÁN HÁBORURÓL

kor a Szent István teremben saját fölvételű vetített képei bemutatójával tart előadást az EST haditudósítója

ADORJÁN ANDOR.

Jegyek 10, 4, 3, 2 és 1 koronáért a Krausz Verona jegyirodájában kaphatók.

február 16-án vasárnap délután 6 óra

A RENDŐRMIZÉRIA megszűntetése.

Azzal az ötven lovasrendőrrel, amit kilátásba helyeztek a mi szegény városunknak, egy csapásra meg lenne oldva a székesfehérvári siralmas rendőrmizéria kérdése. Az ötven főnyi legénységéből ugyanis 10 ember állandóan köteles lenne a külterleken portyázni. Az országutakat járva ők fogadnák a gyalogszerrel városunkban igyekvő csavargókat és betörőket, megakadályoznák a külterleken történő sok és gyakori lopásokat.

A városnak fontos érdeke, hogy megkapja az 50 lovascsendőrt, mert ez a lehető legolcsóbb megoldása lenne ennek a kérdésnek.

A mérnöki hivatal ugyanis már dolgozik a tervekben és felméréseken s számításai szerint az istállók megépítése 15000 K-ba kerülnek. A terv ez: A régi honvédlaktanya elejét átalakítják 40 legény számára lakásnak s ennek a háznak az udvarán építenek 53 lóra istállót. Ezzel a honvéd ezrednek az a régi kérelme is teljesítve lenne, hogy ezt a két laktanyát egy magas kőfallal elválasszák. Tíz más altisztnek a különlakására évente 2000 K-t fizetne rá a város. Ezzel szemben a mostani csőszök és lovasrendőrök számának csökkentésével megspórolna a város kétszer 8000 K-t. A dolog anyagi része tehát 2 esztendő alatt kifizetné magát s további időben már ingyen lennének nekünk a lovascsendőrök. Évenként legfeljebb 2000 koronába kerülne a külterlekek köz és vagyonbiztonsága.

ZSEBBEVÁGÓ újítás.

Érdekes ügyvel foglalkozott tegnap délelőtti ülésén a városi tanács. Arról van szó, hogy a város által kiállított bizonyítványok után díjakat fognak szedni s az így befolyó pénzt a szegénypénztár javára fordítják. Ez már más városokban meg is van és kimondta a tanács, hogy nálunk is megalkotják erre vonatkozólag a szabályrendeletet. Két minta feküdt a tanács asztalán: Győr és Pécs városáé. A győri osztályozza,

hogyan milyen bizonyítvány után mekkora díj szedendő, a pécsi pedig egyszerűen kimondja, hogy mindennemű bizonyítvány után 1 K-t tartoznak a felek fizetni. A tanács ezt az utóbbi szabályrendeletet fogadja el és a pécsi mintára csináltatja meg a székesfehérvári szabályrendeletet. Helyeseljük ezt az újítást, mert a szegénypénztár jövedelme lényegesen nagyobb lesz és a szegény embereket egyáltalán nem érinti, mert aki szegénységi bizonyítványt mutat fel, nem tartozik ezeket a díjakat megfizetni. A becslési bizonyítványoknál oldalanként 1 K fizetendő, de azért akinek szüksége lesz rá, olcsóbban jut hozzá mint eddig, mert nem kell városi bizottsági tagoknak menniük a becsléshez és így nem kell azoknak aapidíját megfizetni.

HIREK.

— **Egyházmegyei hír.** A megyéspüspök Zichy Aladár gróf bemutatására Kiss Lipót csurgói helyi lelkészt vajtai plebánosnak nevezte ki. Csurgói helyi lelkész lett Schmall György vajtai adminisztrátor. Papp Kálmán Dunapenteléről Martonvásárra, Doroszlai Béla bodajki káplán pedig Adonyba helyeztetett át.

— **Kinevezés.** A vármegyei közigazgatási irodában megüresedett díjnoki helyre az alicpán *Bedekovits Mária* székesfehérvári lakost nevezte ki.

— **A vezérekről.** Az olasz szocialista sajtó a minap csunyan megátámadta Marco Praga író, amiért a milánói városi közgyűlésen felszólt egy szocialista egyet pénz kunyeráló kérvénye ellen. A megtámadott író most védekezik a genovai republikánusok lapjában s a maga védelme után aranyigazságokat mond a munkásnyomorból fényes üzleteket csináló vezérekről: Marco Praga így ír:

"Mese, merő mese, hogy gyűlölködök mindent, ami a munkásra vonatkozik. En is munkás vagyok és annak érzem magam. Tizenöt éves koromban kezdem dolgozni és pénzt szerezni, harmincöt év óta dolgozom és mindenemet a magam munkájának köszönhetem. Aki arca verejékével dolgozik, azt szeretem és becsülöm, testvéremnek tekintem. Nem akarok erről még többet mondani, mert nem szeretem a frázist és a puffogó szavakat. De a mennyire szeretem dolgozni, fáradó

és küzdő testvéreimet, annyira gyűlölöm a vezéreket. En tudniillik ismerem ezeket az urakat, sőt nagyon is jól ismerem őket: Ezek igaz, hamisítatlan burzsoák, akik egy betűt sem hisznek mindabból, amit mondanak, de ők azok, akik a hangos nyilatkozatokat, a gyűléseket és a sztrájkokat rendezik; ők azok, akik ha céljuknak megfelelő, vágóhídra viszik a szegény munkásokat. Es ha megtagadom a munkáskamara anyagi támogatását, azért teszem, mert ezektől a vezérektől akarom megtagadni; ez a pénz ugyanis alapjában véve az ő választási kiáltványaik költségének fődzészére szolgál."

Hátha még a mi népnyzó vezérekajabjainkat ismerné, akik a nyomorúság kihasználásán kívül még a erkölcsatlenséget is terjesztik és őrlik piszoklapjukban, a Népszavában — a tárcákban.

— **Meghívó.** A székesfehérvári Emauzsi társulat febr. 16-án fél 11 óra kor a belvárosi kath. kör helyiségében választmányi ülést tart. Tekintve az ülés fontosságát a választmányi tagoknak teljes számban való megjelenését várja az Einökeg.

Megjöttek az angoloktól, németektől, magyaroktól, sok rengeteg ember részére elegendő, valóban divatos finom és olcsó férfi öltöny, nadrág, felöltő szövetek a Rudbányai posztókereskedésbe.

— **Casals Pabló hangversenye.** A világhírű gondolkást f. hó 17-én hozza le hozzánk a Székesfehérvári Zenekedvelők Egyesülete. A páratlan élvezetet nyújtó hangverseny műsora a következő:

I. Sacatelli: Sonate. Allegro—Adagio—Menuetto convarcacioni. Előadja Casals Pabló, zongorán kíséri Dienzl Oszkár.

II. Bach: Suite G-dur.—Prélude—Allemande—Konzertes—Sarabando—Menuetto—Gigue. Előadja kíséret nélkül Casals Pabló.

III. Beethoven: Változatok egy Mozaré téma fölött. (Es dur.) Előadják Casale és Dienzl.

IV. a) Huré: Aer. b) Fauré Sicilienne. c) Popper: Tarentella.

— **Betiltott népgyűlés.** A székesfehérvári déli vasúti munkások vasárnap délutánra népgyűlést jelentettek be a rendőrséggel. Tegnap hozta meg ezügyben a rendőrfőkapitány a határozatot, mely szerint a népgyűlés bejelentését nem veszi tudomásul, mivel a bemutatott rapirend nem tájékoztatja kellőképpen a hatóságot a népgyűlés céljáról.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik forrón szeretett feleségem, illetve édesanyámnak és nagyanyámnak *id. Szászstein Jánosné* temetésén megjelentek, a ravatalra koszorút küldtek, fogataikat rendelkezésre bocsátották, vagy résztváltak nekem bármilyen módon jelölt szivek voltak, fogadják ezutón hálás köszönetünket. Székesfehérvár 1913 február 13. A gyászoló család.

— **A népkadémian vasárnap Csipkés Gyula tart előadást. Utána szindarab.**

— **A választóijógról.** Kassa városi törvényhatósági bizottsága legutóbbi ülésén foglalkozott Tiszáék gyalázatos választóijogi tervezetével az ipari munkásság javára változtatásokat kérve: a kormánytól. Erről feliratot készítettek s azt pártolási véget Fejérmegye törvényhatósági bizottságának is megküldték, miáltal nem lehetetlen, hogy a legközelebbi megyei közgyűlésen nálunk is érdekes harc keletkezik a választóijogi tervezet felett.

— **Halátozás.** A Székesfehérvári 1. és 2. számú posta-és táviróhivatal tisztikara, mely fájadalommal jelenti, szeretett kaptársának Pinter Imre, posta-és táviró-tisztnek folyó hó 13-án történt gyászos elhunytát. Temetése f. hó 14-én d. u. 3 óra kor volt Kigyó-köz 1. számú gyászházból a feltámadási temetőbe.

— **Meghívó.** A függetlenségi párt városi fiókja folyó hó 19-én szerdán este 7 óra kor a Kollmann-féle vendéglőben tartja évi közgyűlést, melyre a t. tagokat és érdeklődőket tisztelettel meghívja a vezetőség.

— **Pénzt találtak.** Egy jól kitömött pénztárcát talált valaki tegnap az utcán. Lila, rózsaszín és zöldhasu bankok barátságosan mosolyogtak a becsületes megtalálóra, aki a pénztárcát nyomban felvitte a rendőrségre ahol tulajdonosa kellő igazolás után átveheti.

— **Megütköztek a nők a szépségén.** Elragadó! még mást is mondtak, akik látták a mestérezett tavaszi koztümelméket Rudbányai kizárólagos posztókereskedésbe.

— **A sertéstársról.** A város tudvalevőleg a mult évben szabályrendeletileg megállapította a sertéstartási körzeteket, vagyis hogy mely utcákban lehet sertéseket tartani. Dr. Holly Géza indítványt adott be a városhoz, hogy a mostani körzetek határait változtassák meg és pedig úgy, hogy több utcának a lakói hízallassanak sertéseket. Valószínűleg már a legközelebbi közgyűlés határozni fog az indítvány ügyében.

— **A feje alól loptak.** Koszorus Jenő törvényszéki díjnok feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Szent György kórházban, ahol néhány napig beteg feküdt, a fejvánkosa alá rejtett óráját, láncát és pénztárcáját ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

Francia fűzők, himzések, csipkék, ruhadiszek, gombok legolcsóbb beszerzési forrása
NOFITZER JÁNOS ÜZLETÉBEN NÁDOR-UTCA 5. SZ.
 — TELEFON 49. —

— **Meghívó.** A függetlenségi párt fővárosi főlkja folyó hó 15-én szombaton este 7 órakor a Hári-féle vendéglőben értekezletet tart, melyen városunk országgyűlési képviselője báró Manndorf Géza fogja ismertetni a politikai helyzetet.

Székesfehérvár egyedüli kizárólagos kávé és tea üzlete a **FIUMEI kávébehozatal.** Telefon 250.

— **Alba mozgófényképszínházban** február hó 15 és 18 án itt először „Becsület a becsületért. 3 felvonásos erkölcsdráma a mai időből. A való élet egy kis története játszódik le ezen a filmen egy megcsalt leányért áll boszút nővére egy híres csodaszép színésznő Henny Perten. Három mellékképpel. Szombaton egy előadás este fél 9 órakor, Vasárnap négy előadás 3, 5, 7 és 9 órakor.

— **Érdekes koldus.** A rendőrség tegnap elfogta Szabó János pákozdi lakost, aki már többször engedély nélkül koldult a városban. Az az érdekessége ennek az embernek, hogy a koldulást nagyban üzte és arról pontosan könyvet vezetett. A rendőrség 5 napi elzárásra és a város területéről való kiltárasra ítélte a könyves koldust.

Mindennemű drogeriai cikkeket ALBA drogeriában vegyünk.

— Csak egyszer vegye meg a legjobb magyar néplapot, a Népújságot és ön sem tudja többé nélkülözni. Kossuth-u. 15. papírkereskedés.

Fogak Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsá-u. 5 sz. a., a Zirci templommal szemben).

Malcolatur papír szerkesztőségünkben eladó.

— **Élet, Magyar Kultúra** s egyéb folyóiratok kaphatók vagy megrendelhetők Horváthné és Rónainé papírkereskedésében, Kossuth-u. 15.

Szigeti kamarai fényképész naponta tetemesen mérsékelt árszabás mellett első rangú kifogástalan munkával szolgálja ki a nagyérdemű közönséget. Vasár és ünnepnapokon ezen felül a régi 30 %-os kedvezmény fent marad.

Előzetes jelentés.

Felhívjuk a n. é. vásárló közönség b. figyelmét március hó 1-én helyben Nádor-utca 2. sz. alatt a (volt Kék csillag helyiségében) alakuló férfi ruha és női felöltő áruházunkra, hol a legdúsabb raklárát rendeztünk be úgy kész férfi öltönyök, mint mindennemű felöltőkben, valamint női kabátokban a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelben. Üzletünk alapításánál fő súlyt fogunk fektetni arra, hogy a közönséget jó áruval szolidán a legpontosabb kiszolgálásban részesítsük, miről is országosan ismert cégünk kellő biztosítékot nyújthat.

Kérjük raktárunkat vétel kötelezettség nélkül megtekinteni.

Tisztelettel
Feiner és Kürti.

Tanulmányok.

Írta: **Dr. Bierbauer Viktor**
(Folytatás.)

A mélyfürású és artézi kutak vize rendszeren tisztá és bakteriummentes, azonban tartalmazhat néha ez is szerves anyagot, kénhidrogént, vagy ammóniákat, de ez nem vall szennyezettségre, mert lehet, hogy a mélyebb földrétegekben ősidőkből eredő növényi vagy állati maradványokon szűrődött keresztül, melyeknek nem volt alkalmuk élegülni, az élely hiány miatt. Az ammóniák és kénhidrogén a sulfátok és nitrátok redukciója folytán képződött, ami nem más, min- élyenélvesztés s a vízben karbonátok és kénhidrogén képződik, melyet szaga elárul. (Van ilyen kut.)

A mélyfürású kutaknál vastartalom is fordul gyakran elő s ha sok van benne, az a víz nem jó, de egészségi szempontból különös nagy szerepe nincs. Alkalmatlanná válik azonban, hogy egyes alkák különös nagy szeretettel tenyésznek benne. Ilyen a crenotrix, mely különösen a vízvezeteki csövekben okozhat bajt, sokszor el is tömeszi, elhalt szálat pedig a vízben uszáknak, zöldesbarnás szintű, szóval undorítóvá tehetik a vizet. Ezért az igen vastartalmu vizet vastalanítani szokták úgy, hogy kavicsból, kocszból álló vastag rétegre permetezik s a levegő élyének hatása alatt a vas, vashydroxidó válik s szúrásával a víztől megszabadítják.

Vízjavítás.

A vizet részben zavarossága, részben kórnemző csirtartalmá teszi ivásra alkalmatlanná, azért javítani is szokták. Ilyen a desztyillálás, amit költéses volta miatt nem alkalmaznak, legfeljebb a hosszú utat tevő tengeri hajókon. Ennek semmi íze, semmi üdítő ereje nincs s ezért mézskóval megtöltött hordóba teszik s ott szénsavas meszet véve fel, ettől kellemesebb ízt kap. Javítják a vizet felfőzéssel s a vízben levő bakteriumok ezáltal elpusztulnak. Különösen járványos időben igen fontos e kérdés, mert a kolera, tífus bakteriumait a felfőzés kiöli. Persze a vizet csakis teljesen lehűtve élvezzük. A felfőzésre teljesen új edényt használunk, ne hogy a régi edényből valami íz menjen át. Az élvezetet csökkenti az, hogy a szénsava elszáll főzésekben, míg a méz és magnézia karbonátá válván, az élyen oldalaira lerakodik. Az így majdnem iztelené vált vizet kevés citromlével savanyíthatjuk, vagy egy kevés szénsavas ásványvizet (Gishübl, Mohai stb.) teszünk hozzá, üditővé változtathatjuk.

A zavaros vizet a szűrés javítja s ha a szűrő anyag porusai elég kicsiké, vízben levő szennyet és bakteriumokat visszatartják. Megtörténik azonban sokszor, hogy a szűrt vízben több a bakterium, mint a szűretlenben. Ennek oka az, hogy a légy testű bakterium a víznek nagy nyomása alatt a szűrő test likacsain keresztül nyomódik s a szűrőben meglepedve gyorsan szaporodik, s a lukacsokban mintegy átszűrődve, bele nő a szűrt vízbe is. A szűrő hátránya az miné kisebb likacsossága, annál lassabban szűr, ha pedig nyomással gyorsítjuk, átnyomjuk a bakteriumokat is. Táglikacsu szűrők pedig átengedik a szennyet is. A nagybani szűrés történik, amikor a folyó vize a part mentén, a természetes talajrétegen szűrődik

át, természetes uton a kutaknkba. Káposztásmezei vizmük. Mesterséges uton úgy szűrik a vizet, hogy mogyoró nagyságu kavicsokkal megtöltötenek egy nagy beton medencét, erre öregszerű, majd mindig finomabb kavicsrétegek jönnek, s a folyóvizet gépek segítségével alulról nyomatják keresztül. Eleintén míg a rétegek be nem tömődnek gyorsan, de rosszul működnek, de később egész jól működnek az ily szűrők, mert eleinte a rétegek porusai igen tágak, pár nap alatt betömődven, teljes tisztán szűrnek. Lassan a beiszapodás folytán teljesen elzáródván, a beiszapolt réteg lefordandó s újjal pótolandó. Ilyen szűrő 3—4 hónapig jól működik, amikor anyagot kell utána cserélni. Frre számítva, több szűrő medence készül s egyik rendszeren kikapcsoltan javítás alatt áll Régebben így volt Pesten is, a medencék a Margitid körül voltak.

Színház.

Február 13.

Bella. Szomorj ismét darabot írt. Olyat, mint a *Györgyike drága gyermek*, vagy még olyanabbat. Olyat, amelyet a züllött erkölcsű budapesti publikumnak romlott vére injekcióknak kíván, de amitől az egészséges vért ember megcsömörül. Egy orvos leánya színésznő lesz, aztán egy grófé lesz, aztán másoké lesz és szülei szemeláttára lubickol az erkölcselenség posványában. Igen dicsó példa, amint egy 20 éves leány az anyjának bizonygatja, hogy elbukni nem bűn, hanem fölényes gyönyörűség s mindehhez olyan képeket vag, mintha ő lenne a világ legbecsületesebb leánya. Az életből van merite — mondják sokan. Az élet tengere roppant nagy. Kimeríthetetlen. Ezer millió változatossággal vannak szép, tiszta gyönyörűségek, becsületes szomorúságai, rózsás és tövises utai, csendes es háborgó vizei, ezer meg ezerféle üdítő források: miért kell hát mégis a magyar írónak a piszkos, bűzös, mérgező pocsolýába merítenie poharat és azt adni italul a magyar közönségnek? Atinak van gyomra hozzá, az vegye be, mondja, hogy jó, művészi íze van, de erősen hiszem, hogy tiszta levegőben élő egészséges vért ember undorodik tőle.

Mr.

Heti műsor:

Vasárnap d. ú. Luxemburg grófia. — este Csak úgyesen dr. Nyári Andor bohózatá. Hátfo: Bella leszállított helyárak. Kedd: Eva Király Ernő a Király színház művészenek felléptével. Szerda: Kis gróf Király Ernő felléptével. Csütörtök: Tatárjárás Király Ernő felléptével. Péntek: Arany ember leszállított helyárak. Szombat: Kedves Augustin operette udjongság.

Követeljük a korcsmák és pánkamérések bezárását szombat esti 6 órától hétfő reggelig.

A Fejérmegyei Napló kapható:
Rotter Izsák,
Ulmann Imre,
Mélczer növérek,
Krausz Verona dohánytőzsdéjében.

Fejérmegyei Napló és Ujjap kapható:

Belvárosi fogyasztási szövet-

n.
Perlaki Ilona lisztkereskedésében Simor-utca.

beSzéül Teréz kereskedő Maom-utca.

Fogyasztási Szövetkezet Zátuoly-utca.

Finta Imre kereskedő Berényi-ut.

Leibl János kereskedő Olaj-utca.

Barna Viktor kereskedő Őz-utca.

Vadász Ferenc Budai-ut dohány-tőzsdé.

Horváthné és Rónainé Kossuth-utca 15.

Értés Aladár Felsőkirály-sor 1.

Enyveshat!

10 darab fénykép 80 fillér
Nádor-utca 13'

Apróhirdetések.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Lapírhordók biztos keresetfel felvételnek a kiadóhivataltban, vagy Menyei József föléárúsitónál.

Kiadó lakas. 3 utcai szoba, konyha, hozzátartozókkal vilány és vízvezeték. Fás levegős udvar, olcsó bér. Május 1-se vagy előbb is. — Érdeklődők Rudbányai cégnél nyerhetnek felvilágosítást.

100 darab Margit vizes láda, melyek bármikor megtekinthetők, olcsó árt eladók Székesfehérvári Vendéglősök és Kávésok szikvizgyarában. Palotai-utca 2 szám.

Bodajkon a kastélyal szemben egy csinos uri sarokház 3 szobás új lakással, — egy kulcsra zárható megfelelő mellékhelyiségekkel eladó. Tudakozódní ugyanott lehet.

Házvezetőnőnek, gazdauszszonynak ajánlkozik a belső és külső gazdaságban teljesen jártas középkorú özvegy. Legjobb szeretne pusztára vagy falura menni Cim a kiadóban.

10-ik dűlőben egy buzaöld kiadó. Tudakozódní lehet Csutóra-u. 6. sz.

480 □-öles házbely a Zrinyi-utcában eladó. Felvilágosítás nyerhető Iskola-u. 8. sz. 1. em. 5 ajtó.

Árokai-kutdűlőben 1 ré, Csutóra-utca 26. sz. a. 1 lakás kiadó. Pinke Györgynénél.

4 esetleg 3 szobás modern urilakás megfelelő mellékhelyiségekkel azonnal kiadó, Templomköz 5. sz.

Teremmegnyitás. Az ujonnan átalakított, teljesen modern a legkényesebb igényeket is kielégítő **Stieglér Istvánné-féle vendéglő** (Budai-ut 40. Gáz-utca sarok) i. hó 15-én szombaton fog megnyitni, melyre a m. t. közönség szíves megjelenését kérem és a legjobb kiszolgálást biztositom. Tisztelettel **Stieglér Istvánné.**

Ottománok, divánok helyszükre miatt jutányosan eladók (darbja 70 koronától kezdve) **Vida Elek** kárpitosnál **Simor-utca 20.**

Boros Péter asztalosműhelyt nyitott **Palotai-utca 17. sz. a.**, ahol mindenféle asztalosmunkát pontosan, jól és jutányosan készíti.

Két szántóföldet a Sárkánykúti dűlőben készpénzfizetés mellett bérbead **Szalay Károly** a Fejérmegyei Takarékpénztárban.

Bőrgyártuló 3-ik sz. alatt egy 1 szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt kiadó. Ugyanott termékeképes kácsatozás kapható.

Művészi kivitelű hajmunkák saját hajból is készít, kész kontyok, hajfonatok már 6 koronától kezdve. Olcsó polgári árak, **Koronafi K. fodrásznál** **Nádor-u. 13.** Tessék a címre figyelni. Kihulott és levágott női hajak megvételtek.

Sütő-utca 14. sz. ház szabadkéből eladó. Tudakozni ugyanott lehet.

Lapok, folyóiratok megrendelhetők **Horváthné és Rónainé** papírüzletében, **Kossuth-u. 15.**

Kétszobás lakás május 1-re (esetleg azonnal) kiadó **Széchenyi-utca 26. sz. alatt.**

Alkotmány, a legjobb magyar napilap, kapható **Horváthné és Rónainé** Kossuth-utcai üzletében.

Varrógépjavitások

műhelyünkben gyorsan és szakszertűs készítenek,

SINGER CO. varrógép-részvénytársaság.

Magyarország legnagyobb és legrégebbi varrógép-üzlete, Székesfehérvár, Nádor-utca, Tölgylégy-ház

Rudbányai szöveteit, Aki férfit ismeri, Az asszonyok már régén tudják, Nem kell tehát dicsérni.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Valódi szörme boák és muffok! — Olcsó tricoruhák! — Selyem-, szövet- és flanelblousok!

Divatos női és lánykalapok, tollak és selymek! Férfi és női shevrau és boxcipők!

GYERMEKCIPIŐK!

KOVÁTS ANTAL

uri- és női divatáruháza. Városház-tér.

ÉRTESÍTÉS.

Az alulírott nál (Kecskemét II. kerület Mária-város Cserép-utca 15. sz.) kapható **dr. Bellesheim Alfonz**

„SZENTEK ÉLETE“

c. hírneves munkája. A több mint 700 oldalra terjedő vasos mű néhány napig míg a csekély készlet tart egész vászonkötésben 12 korona helyett

3 KORONÁÉRT

küldetik meg.

Kecskemét, 1913. január hó

Kontc János.

SZENT ISTVÁN

ártézi, gőz, iszapmedence és kádfürdő.

Székesfehérvár, Bástya-utca 3. szám.

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a Szent István gőz- és kádfürdőt megvettem, a melyet két ártézikuttal és iszapmedencével kibővítettem, teljesen ujonnan átalakítottam és minden gényeknek megfelelően berendeztem. Ártézikuttaim kifogyhatatlan mennyiségű, gyógyhatású kristályvízzel látják el naponként az összes fürdőmedencéket.

Ami a fürdőkezelést illeti, azt személyesen fogom vezetni és előre is biztositom a m. t. közönséget, hogy a legpontosabb kiszolgálás, rend és tisztaság tekinteteken szigorú ellenőrzést gyakorlok. Személyzetem első rendű masszírozók és tyukszemvágókból áll, akik szakképzett-ségük és előzékeny modoruk által iparkodnak majd a mélyen tisztelt közönség elismerését és szeretetét megnyerni.

A mélyentisztelt közönség szíves pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Ifj. TÖGL GYULA,
rüdötulajdonos.

Gőzfürdő napok:

Urak részére: Április 1-től október 31-ig reggel 5 órától, november 1-től március 31-ig reggel 6 órától déli 12 óráig. Ünnepek és vasárnapokon egész nap.

Hölgyek részére: Naponként délután 1 órától este 6 óráig. — Pénteken egész napon át.

Fürdődíjak ruhával együtt:

- Gőzfürdő . . . . . —60
- Gyermekek 10 évig . . . —30
- Porcellán kád . . . . . 1—
- Cinkád . . . . . —80
- Hideg-gyógyfürdő . . . —60
- Iszapfürdő . . . . . 2—
- Szénsavas-fürdő . . . . 2—
- Sósifürdő 120

BÉRETJEGYEK: 10 db. gőzfürdőjegy 5 K, 10 db. porcellánkád fürdőjegy 8 K, 10 db. cinkád fürdőjegy 7 K.

FÜSZERESNEK

vagy

HENTESNEK

nagyon alkalmas, főforgalmú utcában közel a vasúthoz egy **uj 13 évig adómentes** magasan épült modern ház 8 lakással nyári konyha, mosókonyha és pincével. 170 □-öl kerttel, mely házhelynek bármikor értékesíthető. Ugyanott egy földszintes jökarban levő cseréppel fedett kisebb ház, 7 lakással udvarral és kerttel kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb fölvilágosítást csak közvetlen a vevők nyerhetnek

LESZLER IMRE

egyedüli megbízottnál **Basa-utca 1.**

LEGSZEBB

ajándék

egy jó és mégis olcsó zongora, vagy pianinó.

Használt, de jókarban levő zongorákat veszek és eladok.

Egy mahagóni pianinó ugyanolyan szerkezettel eladó.

ROSENSTEIN

Iskola-u. 6. Telefon 291.

Ez a „Muki“

MŰVÉSZ

Szajharmonika dobbal

Bárki egy óra alatt meg tanulhat rajta játszani. A dalokat művész harmonikán játszik, a valódi bőrrrel ellátott dob pedig kísérettül szolgál.

Ara sokkal és egy mese ajándékkal együtt

CSAK 4 KORONA

WAGNER

a „Hangsor-Király“

országos elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-kürt 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Öväs: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.